

PROGRAMA

“Organització i Direcció d’Institucions Socioeducatives”

grup E2

Curs 2011-2012

Professor:

Agustí Pascual Cabo

GUÍA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Organització i Direcció d'Institucions Socioeducatives (ODISE). Codi: 33463
Caràcter:	Obligatòria
Titulació:	Grau d'Educació Social
Departament:	Didàctica i Organització Escolar
Professor:	Agustí Pascual Cabo
Correu electrònic	Agusti.Pascual@uv.es
Horari de sessions	Dilluns 17'30 – 20 hores Dimarts 17'30 – 20 hores
Horari d'atenció	Dimarts: Despatx 18. Telèfon: 96 398 36 94 Departament: Didàctica i Organització Escolar

INTRODUCCIÓ

El ventall de possibilitats que caben sota les denominacions d'organitzacions i institucions socioeducatives és extens. En aquesta assignatura intentarem situar-nos en un "mapa" de les diferents formes organitzatives. Identificar quins són els elements que les constitueixen, que les caracteritzen o les diferencien ens servirà per entendre el seu funcionament: les seues dinàmiques i les seues contradiccions. Apostarem per una mirada a les organitzacions que no invisibilitze els subjectes que en formen part.

L'estudi de les organitzacions socioeducatives institucionalitzades és inseparable del marc institucional i del context organitzatiu. El coneixement d'uns mínims marcs teòrics per proposar-se a diferents realitats institucionals, del comportament de les organitzacions i del disseny organitzatiu ha de servir per a preparar les estudiants i els estudiants del grau d'Educació Social per intervindre com a agents crítics en les institucions socioeducatives.

VOLUM DE TREBALL

	Hores/curs
ASSISTÈNCIA I PARTICIPACIÓ EN CLASSES	60
PREPARACIÓ DE TREBALLS	60
ASISTENCIA A TUTORÍAS INDIVIDUALS I GRUPALS	30
TOTAL VOLUM DE TREBALL	150
Total crèdits ECTS	6

OBJECTIUS GENERALS

1. Conèixer els elements conceptuals bàsics referents a l'organització i la direcció d'institucions socioeducatives.
2. Identificar els trets característics de les organitzacions socioeducatives.
3. Caracteritzar les dimensions i les variables implicades en l'organització de les institucions socioeducatives.
4. Conèixer i assajar principis i pràctiques de disseny i acció en institucions socioeducatives.

CONTINGUTS

Tot i que el contingut de l'assignatura es presenta en tres blocs diferents, aquests estaran en constant relació. No són tres mòduls ni temes separats sinó que formen part dels tres, de manera permanent, i també complexa, del sentit que té que ens trobem dues sessions setmanals.

- I. El camp de les institucions socioeducatives: trets característics, diversitat i complexitat.
Durant aquest temps provarem de situar-nos terminològicament i conceptualment: farem un treball de nomenar, de visibilitzar el camp d'estudi, a més de conèixer el ventall de possibilitats de concrecció de les anomenades institucions socioeducatives, que no només és ampli, sinó també complex.
- II. L'organització d'institucions socioeducatives: dimensions, variables i processos.
En aquest bloc treballarem especialment la nostra mirada a les organitzacions, el que ens permetrà elaborar claus d'anàlisi sobre aquestes. De la mateixa manera atendrem als diferents processos que les constitueixen.
- III. El sentit educatiu de les organitzacions: principis per a l'acció.
En aquest bloc treballarem al voltant del treball socioeducatiu que té lloc a les diferents organitzacions. Esbrinarem les pràctiques educatives que desenvolupem en aquestes així com de les relacions que som capaços de crear i sostenir en les organitzacions i que són, alhora, font de sentit.

COMPETÈNCIES

G6: Capacitat de gestió de la Informació.

G7: Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions

G9: Capacitat de treballar en equips multidisciplinars i interdisciplinars.

G19: Capacitat per a realitzar investigació educativa en diferents contextos.

CE11; Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius en diferents contextos.

E43: Organitzar i gestionar centres, institucions, serveis i recursos educatius i formatius.

TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL

Evidentment aquesta és una aproximació a la distribució del temps del curs, és possible que en el seu desenvolupament trobem la necessitat de canviar els temps d'acord amb el treball a realitzar.

	Continguts	Setmanes
1	El camp de les institucions socioeducatives: trets característics, diversitat i complexitat.	3
2	L'organització d'institucions socioeducatives: dimensions, variables i processos	5
3	El sentit educatiu de les organitzacions: principis per a l'acció.	4

METODOLOGIA

Desenvoluparem una metodologia orientada a establir un procés d'ensenyament i d'aprenentatge fonamentat en la participació i en la indagació. Per a la qual cosa es conjugarà les exposicions del docent amb activitats, supòsits i projectes, la dinàmica de treball de les quals insten que l'estudiant, de manera individual i grupal, adopte un paper actiu i desenvolupi una disposició a la recerca dels problemes o qüestions plantejades. El que suposa:

- Anàlisi i comentari de textos i materials.

- Exposicions per part de la professora i de les estudiantes i els estudiants.

- Realització de projectes vinculats amb realitats i organitzacions socioeducatives concretes.

El treball en l'assignatura girarà al voltant de la realització d'un projecte grupal relacionat amb les organitzacions socioeducatives (preferentment entre les organitzacions del Pràcticum) o en la creació i desenvolupament d'una organització socioeducativa. Per grups d'unes quatre persones s'escollirà un àmbit de treball socioeducatiu, cada bloc de contingut cobrarà sentit en aquest projecte i així s'introduiran els continguts de l'assignatura. Dintre de cada apartat

treballarem amb textos, experiències i documents que s'aniran recollint de forma individual en forma de quadern o llibre de treball.

Alguns dels textos els podreu trobar al llarg del curs a la carpeta de recursos de l'aula virtual. Altres seran lectures obligatòries, altres s'efectuaran en funció dels interessos del grup o de l'estudiant i del projecte que porteu a terme. Treballar els textos implica la seua lectura atenta i estudi, així com l'elaboració d'un text propi a partir de les preguntes, els supòsits, les qüestions o les activitats avaluable que ens plantejem, per tant no es tracta de fer un resum del text, tampoc de fer un text paral·lel que no es relaciona en res amb el text referència. Es tracta de posar en relació, d'analitzar, de reflexionar, d'inspirar-se i d'obrir preguntes.

MATERIALS (s'inclouran a l'aula virtual)

- Guia docent.
- Dossier de lectures.
- Taller de premsa
- Altres materials
- Bibliografia.

AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

Activitats que hauran de realitzar les estudiants i els estudiants que opten per l'opció presencial:

A) Realització d'un **projecte grupal** d'anàlisi d'una organització i disseny d'intervenció o en la creació i desenvolupament d'una organització socioeducativa. Al llarg del curs es realitzaran entrevistes grupals que serviran per fer el seguiment del projecte. En acabar, cada grup presentarà el treball.

B) Elaboració d'un **llibre o quadern de treball** en relació als continguts de l'assignatura: contestar les preguntes, els supòsits, les qüestions o les activitats avaluable plantejades i treballades.

Per tal de garantir l'adequació i pertinència dels treballs individuals i grupals, aquestos han de ser discutits prèviament amb el professor de l'assignatura.

Cal superar correctament els dos treballs (el grupal i l'individual) per tal de superar l'assignatura.

Els **criteris d'avaluació** que se seguiran seran els següents:

- ✓ Comprensió i capacitat de relació i integració dels continguts.
- ✓ Precisió en l'ús dels conceptes.
- ✓ Adequació i ús pertinents de fonts bibliogràfiques, materials i recursos.
- ✓ Claredat expositiva i argumentació de les presentacions i treballs que es realitzen.
- ✓ Correcta presentació, així com dels elements morfosintàctics i ortogràfics.
- ✓ Presentació en els terminis acordats.

Autoavaluació: valoració argumentada del treball realitzat personalment (tant individualment com en grup) tenint en compte tot allò enunciat en aquesta guia docent. És obligatòria i cal realitzar-la al final del llibre o quadern de treball.

La **modalitat no presencial** cal justificar-la convenientment al professor al començament del curs. A més de la prova escrita hauran de realitzar els següents treballs: el projecte d'anàlisi d'una organització i disseny d'intervenció i la preparació del temari d'acord amb la bibliografia.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- BARBERO, J. M. y CORTÉS, F. (2005). *Trabajo comunitario, organización y desarrollo social*. Madrid: Alianza Editorial.
- BELTRÁN LLAVADOR, F. (2010). *Organización y gestión de insituciones socioeducativas. Imposibilidad y desórdenes*. València. Reproexpres.
- COLLER, X y GARVÍA, R. (2004). *Análisis de organizaciones*. Madrid. CIS.
- DOUGLAS, M. (1996). *Cómo piensan las instituciones*. Madrid. Alianza Universidad.
- ETKIN, J (1993). *La doble moral de las organizaciones. Los sistemas perversos y la corrupción institucionalizada*. Madrid. Mc Graw Hill.
- ETKIN, J i SCHVARSTEIN, L. (1989). *Identidad de las organizaciones. Invariancia y cambio*. Buenos Aires. Paidós.
- ETKIN, J. (2000). *Política, gobierno y gerencia de las organizaciones*. Buenos Aires: Pearson Educación.
- ETKIN, J. (2009). *Capital social y valores en la organización sustentable. El deber ser, poder hacer y la voluntad creativa*. Buenos Aires: Granica. Libro electrónico.
- FANTOVA, F (2001). *La gestión de organizaciones no lucrativas*. Madrid. CCS
- GARCÍA MOLINA, J. (2003) *Dar (la) palabra. Deseo, don y ética en educación social*. Barcelona. Gedisa.
- MARCHIONI, M. (1989) *Planificación social y organización de la comunidad. Alternativas avanzadas a la crisis*. Madrid. Editorial Popular.
- MARCHIONI, M (2001). *Comunidad y cambio social. Teoría y praxis de la acción comunitaria*.
- SCHVARSTEIN, L (1998). *Diseño de las organizaciones. Tensiones y paradojas*. Buenos Aires. Paidós.
- SCHVARSTEIN, L (2003). *La inteligencia social de las organizaciones. Desarrollando las competencias necesarias para el ejercicio efectivo de la responsabilidad social*. Buenos Aires. Paidós.
- TOMÀS, M (1997). *Temes bàsics d'organització i gestió d'institucions d'educació no formal*. Barcelona. Serveis de publicació de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- ÚCAR, X i LLENA, A. (coords) (2006). *Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria*. Barcelona. Graó.
- VERNÍS I ALTRES (2004) *La gestión de las organizaciones no lucrativas*. Bilbao. Deusto
- VERNÍS I ALTRES (2004) *Los retos en la gestión de las organizaciones no lucrativas. Claves para el fortalecimiento institucional del tercer sector*. Barcelona. Granica.